

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Sacerdotii Origine & Præstantia - Variis item Industriis, & Praxibus, quibus Sacerdotes boni ad Dei gloriam suámque & Proximi salutem promovendam sunt usi ; Malorum Qvoque Sacerdotum infelici interitu, radicibus, & remediis Cui etiam Compendium Ritualis, ea, quæ pro commodiori Sacramentorum & ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1681

§. 8. De Exemplis Caritatis erga Pauperes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48600](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48600)

...isset, universa quoque vasa ministerij aurea & argentea
...orum redemptionem impendit, & quoniam per captivi-
...em valde emaciati & morbis oppressi fuerant, duo tem-
...pro eorum habitatione assignavit, ibique illis cum ma-
...ga caritate serviebat, & omnia necessaria, donec curaren-
...at, subministrabat. Sur. 17. Oct.

S. Anianus Episcopus Aurelianensis, cum pro in augura-
...one tolemni urbem ingressurus, ab Agrippino urbis Praefe-
...to. Captivorum liberationem petisset, & hic recusasset,
...lapis ex alto in caput cadentis ruina graviter vul-
...eratus esset, eundem precibus suis curavit iterum, & sic
...paratam redemptionem captivorum obtinuit. Surius. 17.

Joannes Nunnus e Societate JESU Patriarcha Aethyopiae
...Medicinae artem ideo tantum addidit, ut aegrotis captivis
...mederi posset, quod & fecit, & si quos magis aegros adver-
...t, in suam domum tulit. Quod si vero aliqui laborem suis
...Dominis perolvere non possent, ipse vices subibat. Hist.
...cc. l. 10. n. 118.

Itaque audiant Sacerdotes Salomonem monentem Prov.
...Erue eos, qui ducuntur ad mortem; & eos, qui tra-
...untur ad interitum, liberare ne cesses; sic enim sperare po-
...er, eadem mensuram caritatem hanc illi remensum iri, atque
...sum etiam a captivitate aeterna inferni, aut temporali Pur-
...gatorij citius liberatum iri.

§. VIII.

De Caritate erga Pauperes.

1. Si funiculus triplex difficulter rumpitur, ut Salomon
...Ecclef. 4. ait, merito Sacerdos ad hujus caritatis exercitium
...sum opere obligatum se credere debet, utpote ad quam tri-
...plici ratione velut triplici, eoque fortissimo funiculo ad-
...stridum se agnoscit, quorum primus desumitur ex ipsa na-
...tura honorum, utpote quae, sicut ex Ecclesiasticis redditibus
...accipiuntur, ita in pios iterum usus expendenda sunt; nam,
...ut rectè S. Bernardus in declam. sup. ecce nos pronuntiavit,
...patrimonia pauperum facultates sunt Ecclesiarum; & sa-
...cilega est crudelitate surripitur, quidquid sibi Ministris
...Dispens-

*Dispensatores, non utique Domini & Possessores
eum accipiunt, & vestitum.* Secundus de

statu Clericalis dignitate, ratione cuius, sicut ad
perfectionem obstringuntur, ita etiam virtutem caritatis
misericordiae majori cum perfectione exercere tenentur.
Iudque Christi Luc. 6. pronuntiatum sibi prae alijs
re: *Estote misericordes, sicut Pater vester misericors*
Tertius ex officio Pastoris desumitur; ratione cuius
tur, non verbis duntaxat, sed exemplis etiam docetur
quae Fidelibus vel necessaria sunt, vel utilia, inter
non minimum est Misericordiae exercitium, ut patet
Leo in f. de apparit. dixit: *Misericordia virtus
ut sine illa caetera virtutes, etsi sint, prodesse non
Quamvis enim aliquis fidelis, & castus & sobrius
lis maioribus ornatus insignibus, si misericors
est misericordiam non meretur; unde perfectissimi
Sacerdotes hanc virtutem singulari semper studio &
re exercuerunt.*

S. Joannes Eleemosynarius eidem Pauperi ter eleemo-
perenti ter dedit dicens: Ne forte Dominus meus
stus sit, periculumque misericordiae meae facere velit
petes Dominos suos appellabat, eo quod hi soli operari
possint, ut à Christi regno non excideret. Si quopiam
nullus eleemosynam petebat, graviter tristabatur. Sed
exultatione quidam eum dicentem audiverunt, sic ait
DEUS, mittendo, & ego dispergendo, videbitis, quod
cat. Cùm in Civitatem Amathuntem venisset, testatur
tum in haec verba dixit: *Joannes humilis servus
rum DEI, propter impostam autem Pontificatus dignita-
tem Christi gratia liber. Ago tibi gratias, Domine
meus, quod me dignum censueris, qui tua tibi offerret
quod ex mundi bonis nihil mihi aliud sit relictum, nisi
tia pars nummi, quam ipsam quoque jubeo dari pauperi-
bus, qui sunt mihi Fratres in Christo. Quando enim
permissione creatus sui Episcopus Alexandriae, inveni
Episcopatu octo circiter millia librarum, ex oblatione
tem piorum collegi denis millibus plures pecunias.
cùm cognoscerem esse Christi, Christo etiam dare volui
nunc quoque trado animam. Surius in vita.*

S. Nicolaus Episcopus viduis, & Orphanis, aliisque egenis pecuniâ, consilio, operâ nunquam defuit, quippe qui prater necessaria corporis, & suppellectilem tenui vitæ opum nihil sibi relinqueret. Ut pudori trium Virginitatem quas Pater ob pauperitatem prostituere decreverat, conderet, tribus diversis noctibus tantum auri per fenestras domum projecit, quantum sufficiebat ad singulos honeste elocandas. Vita. 7. Sept.

SS. Ambrosius, Augustinus, Casarius, Callus, Hugo Episcopus Gratianopolitanus, Odilo Abbas, & alij plures usque adeo profusi erant in pauperes, ut etiam calices, & vasa etiam in eosdem distribui curarent. Surius in vit.

S. Richardus Episcopus Cicestrensis in Anglia, cum Frater eius, cui temporalium rerum curam commiserat, diceret, tanta Pauperum multitudine proventus non sufficere, respondit illi: Itane rectæ rationi consentaneum tibi videretur, mi Frater, ut nos ex vasis aureis & argenteis edamus & bibamus, & Christus in pauperibus suis fame crucietur? sed equus, quo vehor, magni pretij est, vendatur obsecro & oleo, & illo pretio alantur pauperes Christi. Vita. 3. April.

S. Laurentius Justinianus adeo omnia Pauperibus distribuerebat, ut aliquoties cogereetur æs alienum contrahere. Et cum Procurator quæreret, quâ spe hoc faceret? respondit: spe Domini mei, is enim pro me dissolvere poterit. Nec enim illum fallebat, nam continuo insperatis ex locis Domini pecuniam illi submittebat. Vita 8 Jan.

S. Reimberrus Episcopus Bremensis ubicunque esset, semper habebat, qui erogandos pauperibus nummos in sacculis circumferrent; & ipse etiam ad hunc finem marsupium in zona appensum habebat, ut, si absente Eleemosinario pauper occurreret, ad manum haberet pecuniam, quam largiretur. Ad quod studium suos perpetuo invitabat dicens, non habere eos cunctanter opitulari egenis omnibus, quando, quis eorum sit Christus, vel quando ille veniat ad nos, ignoratur. Vita 4. Febr. apud Haræum.

S. Antoninus Archiepiscopus Florentinus, si aliquid Christiani nomine ab eo petebatur, nunquam denegabat; si domum non haberet, a Proximis mutuò capiebat; qui si recusassent,

vestes, caligas, calceos, domesticam suppellectilem
 bat. Vita 2. Maji. apud Haræum.

S. Thomas de Villanova Episcopus amplos Ecclesiæ
 ditus usque adeò in egenos dispersit, ut ne lectulum
 sibi relinqueret, nam eum, in quo jacebat, cum in
 evocaretur, ab eo commodatum habuit, cui ipsius
 ante eleemosynæ loco donaverat. Breviar. Rom. 1. 1.

S. Carolus Borromæus arcam eleemosynis pen-
 exhaustam, in d. quorannis etiam ad multa millia ob-
 habeat; neque tamen timebat novas subito impo-
 gratiam Pauperum. Quin etiam cum Orientem
 tum quadringentis millibus aureorum vendidisset, in
 ginti quinque dies omnes has pecunias in eleemo-
 pia opera absumpsit. Brev. Rom. 4. Nov.

Alexander V. Pontifex tam munificus & liberatis
 Pauperes, ut per jocum dicere soleret, & jure possi-
 vitem Episcopum, pauperem Cardinalem, Mendicantem
 tificem esse. Surius. to. 4. de Ludov. Ep. Tolos.

Clemens VIII. præter tredecim Pauperes, quos lo-
 alere solebat, aliam mensam pro pauperibus petegit
 se parari voluit, quibus optima quæque fercula ex
 sa submittebat, vilioribus sibi retentis. Baron. to. 4.
 367.

Andreas Fesulanus Episcopus adeò benignus &
 fuit in pauperes, ut omnium nomina descripta
 eos sine lacrymis aspicere posset. Spec. Episc. Typogr.
 n. 4.

P. Bernardum Realinum è Societate JESU pauperum
 rum suarum diligentem Procuratorem, Tororem
 amantissimum Patrem agnoscebant, rem illorum
 dilatabat, & ditabat. Vit. c. 19

Jacobus Merlohorstius Pauperes in quatuor Classi-
 debat, videlicet vulgarium pauperum, Studiosorum,
 giosorum, Exulum. Pro his separatam domi serva-
 cam, quam Gazophylacium Pauperum appellabat, in
 quidquid egenis applicabat, unâ cum tertia pro
 parte recondebat. Cum tempore Suecici belli ingre-
 titudo exulum Colonia confluxisset, ipse omnes

venerant, in atrium inducebat, & canistro panibus,
 cella caelo onerata, singulis ipse manu propria cum
 magna caritatis & benevolentiae significatione distribuere,
 hac ratione saepe sexaginta vel centum una die pa-
 ueres, magis earum multitudine & accursu recreatus, quam
 curritus. Nec unquam alias visus est ulli egeno stipem
 dicere solitus: semper adhuc reperio aliquid, quod
 pauperibus largiar. Cumque demum pecunia in summa
 caritate deficeret, supellectilem ipsam distrahere co-
 lectumque, in quo jacebat vendidit. Dicere quoque
 Familiari solebat: Alij, dum moriuntur, legatis pijs
 ut Pauperibus, ego vivus malo ijs succurrere, cer-
 te de auxilio praestito miseris, securus meriti praemiique.
 c. 26.

Alanus de Solmini hac adhuc Abbas, cum egenorum magna
 copia, in certas turmas eos distribui iussit, earumque
 liber uni Religioso assignavit; & quia pane verbi DEI
 ac materiali indigebant eleemosyna spirituali prius
 curabat. Instruebantur itaque in DEI Deca-
 logi prima Fidei rudimenta docebantur, & qua ratione
 sacramenta religiose suscipere, vitamque Christiano more
 vivere deberent, docebantur, & tum demum stipe dona-
 bantur. Sed & saepe modicum illud panis, quo vesceretur,
 sibi subtractum illis reservavit, castaneis quoque
 contentus, & videns, se plus facere non posse, apud a-
 rchidiaconum corudem Procuratorem egit, divites cohortatus, ut pro
 pauperum solatio viscera misericordiae induerent. Episco-
 pus postea factus primas inter curas habuit, ut egentium ne-
 cessitatibus subveniret; iussit quoque in Xenodochium urbis,
 in loco perquam incommodo collocatum invenisset,
 in meliori ut aedificaretur; omne studium adhibuit, ma-
 gnasque pecunias in suam summam pecuniae contribuit. Ubi
 in generali loco fuerat, & quocumque tem-
 pore generalem semper stipem erogavit, nec a se paupe-
 rem dimisit, qui non aliquid ab eo acciperet. Non miuo-
 rum curam gerebat eorum, qui ex pudore suam egestatem
 prodere volebant, quorum necessitates praeveniens eisdem
 ministrari volebat, quod publice flagitare erubescerent,
 quae in Judicem relatos in oratorio conservabat, ne de me-

moria laborarent. Ut autem talibus elemosinis faceret
 copiosius vacare posset, in primis de quotidianis expensis,
 detraxit, dein Domesticorum nonnullos dimisit, cum
 prope equos cum carpento divendidit, & sumptus eius
 suorum victualijs imminuit. Cúmque ferventibus
 quitania turbis Abbas quidam ipse significaret, Regem
 stes contra Mercuesiam arcem agitare consilia, eo quod
 rent, se magnam ibi pecuniæ copiam reperturos, et
 Alanus, nihil arci suæ se timere, sique occuparetur
 tos thesauros neutiquam in ventum iri, eò quòd man
 perum eos jam in securum locum deportaverint.

c. 13.

II. Itaque Sacerdotes saluberrimum S. Tobie
 consilium c. 4. datum sibi ab Ecclesia, quin & ipse
 etum existiment, & observent: Quo modo potest
 misericors; si multum tibi fuerit, abundanter
 exiguum tibi fuerit, etiam exiguum libenter impa
 da. Nam, ut S. Gregorius in reg. rectè advertit,
 tribuitur pauperi, si subtili consideratione pensetur
 donum, sed mutuum; quia, quod datur multum
 dubio fructu recipitur, cum ipsa S. Scriptura testetur
 feneratur Domino, qui miseretur pauperis; se ergo
 cerdos, vis esse mercator bonus, inquit S. Augustinus
 pist. 1. fenerator egregius; da, quod non potes
 ut recipias, quod non poteris amittere. Da modice
 recipias centuplum: da temporalem possessionem,
 quaris aternam hereditatem. Et iterum c. 15.
 Dom. Dicit tibi Christus: da mihi ex eo, quod
 de meo quero, da, & redde. Habuisti me largitorem
 me debitorem, habeam te feneratorem. Temporalia
 das, aterna tibi restituam, te ipsum tibi reddam,
 te mihi reddidero.

§. IX.

De Caritate erga Peregrinos vel Hospites

I. Quantopere hæc caritas, quam alij Hospitalitatem
 cant, Sacerdotibus conveniat, jam olim Concilium